

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อการนำไปสู่การพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืนมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อการนำไปสู่การพัฒนาสุขภาพของนักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียนที่ยั่งยืน และเพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พัฒนาขึ้นการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ระยะที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พัฒนาขึ้น
แต่ละระยะมีรายละเอียดการดำเนินงานดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive Research) แบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและการวิจัยเชิงสำรวจ

ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ยกร่างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบก่อนนำไปทดลองใช้

แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและการวิจัยเชิงสำรวจ
มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร

1.1.1 เอกสารที่ใช้ในการศึกษา คือ เอกสารเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในต่างประเทศ ประกอบด้วย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย ประเทศอังกฤษ ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศแคนาดา

1.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบประเด็นต่าง ๆ ประกอบด้วย ชื่อที่ใช้เรียกโครงการ ความหมาย ความเป็นมา องค์ประกอบ จุดเด่นของการดำเนินการ แนวคิดและหลักการ การสนับสนุน และการประเมินผลการดำเนินงาน ความเหมือนและความแตกต่างกันของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในแต่ละประเทศ และสรุปรูปแบบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในต่างประเทศ

1.2 การวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต จำนวน 12 เขต และศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามความคิดเห็นของคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน 13 แห่ง มีรายละเอียดการศึกษาดังต่อไปนี้

1.2.1 ประชากรที่ศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

(1) ผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต กระทรวงสาธารณสุข ที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค จำนวน 12 เขตทั่วประเทศ ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่นิเทศงานการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในทุก ๆ จังหวัดที่ศูนย์เขตรับผิดชอบ แต่ละศูนย์เขตจะมีผู้รับผิดชอบ 1-2 คน รวมมีผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ปฏิบัติงานในศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขตที่ศึกษาทั้งสิ้น 15 คน (รายชื่อในภาคผนวก ก)

(2) คณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของโรงเรียน 13 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 75 จังหวัด ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัยที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค จำนวน 12 เขต และส่วนอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ให้เป็นโรงเรียนที่มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนดีเด่นเมื่อปี พ.ศ.2543 ในโรงเรียนแต่ละแห่งจะมีคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนแต่ละแห่งละ 7-24 คน คณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนจะประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่โรงเรียนแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพรวมประชากรที่ศึกษาทั้งสิ้น 198 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ชุด คือ

(1) แบบสอบถามปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นของผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ รอบที่ 1 แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล อายุ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การนิเทศโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และประสบการณ์ การได้รับการอบรมเรื่องโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการในการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 4 ด้าน คือ

- ก) ความเข้าใจแนวคิดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของบุคลากร และนักเรียนในโรงเรียน
- ข) โครงสร้างและการบริหารงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- ค) กิจกรรมต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานของโรงเรียน
- ง) กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน

ตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย โครงสร้างและการบริหารงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบในการดำเนินงาน และกระบวนการในการดำเนินงานของโรงเรียน

(2) แบบสอบถามปลายปิด ชนิดเลือกตอบ สอบถามความคิดเห็นของผู้นิเทศ การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ รอบที่ 2 แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การนิเทศโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระยะเวลาครั้งสุดท้ายที่ได้รับความรู้เรื่องโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดเลือกตอบโดยกาเครื่องหมาย หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และเติมข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 4 ด้าน คือ

- ก) ความเข้าใจแนวคิดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน
- ข) โครงสร้างและการบริหารงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- ค) กิจกรรมต่างๆที่เป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานของโรงเรียน
- ง) กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ มี 2 ตัวเลือก เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แบ่งเป็น 2 ตัวเลือก คือ เป็นจริง และไม่เป็นจริง เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แบ่งเป็น 2 ตัวเลือก คือ เป็นปัญหา และไม่เป็นปัญหา เกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แบ่งเป็น 2 ตัวเลือก คือ ต้องการ และไม่ต้องการ

ตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย โครงสร้างและการบริหารงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมต่างๆที่เป็นองค์ประกอบในการดำเนินงาน และกระบวนการในการดำเนินงานของโรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 3 มี 2 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

(3) แบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แบบสอบถาม มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพในคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ประสบการณ์ในด้านโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แหล่งที่มาของความรู้เรื่องโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และระยะเวลาครั้งสุดท้ายที่ได้รับความรู้เรื่องโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดเลือกตอบโดยกาเครื่องหมายหน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และเติมข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 3 ด้าน คือ

- ก) โครงสร้างและการบริหารงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- ข) กิจกรรมต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานของโรงเรียน
- ค) กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน

ลักษณะแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานเป็นชนิดเลือกตอบ 2 ตัวเลือก ประกอบด้วย 1. (มีการดำเนินงาน) และ 2. (ไม่มีการดำเนินงาน) ซึ่งมีความหมายดังนี้ มีการดำเนินงาน หมายความว่า โรงเรียนมีการดำเนินการ และมีเอกสารหลักฐานในการดำเนินการ เช่น รายงานการประชุม คำสั่ง เอกสาร แผนงาน/โครงการ ฯลฯ ไม่มีการดำเนินการ หมายความว่า โรงเรียนไม่ได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวหรือไม่ มีเอกสารหลักฐาน ที่บ่งชี้ว่ามีการดำเนินงาน

ลักษณะแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Likert Scale) แต่ละข้อคำถามมีตัวเลือก 5 ระดับ (1, 2, 3, 4, 5) คือ ไม่มีปัญหา มีปัญหาน้อย มีปัญหาปานกลาง มีปัญหามาก และมีปัญหามากที่สุดมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่มีปัญหา	=	1 คะแนน
มีปัญหาน้อย	=	2 คะแนน
มีปัญหาปานกลาง	=	3 คะแนน
มีปัญหามาก	=	4 คะแนน
มีปัญหามากที่สุด	=	5 คะแนน

ได้กำหนดการแปลผลคะแนนโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.21 – 5.00	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
3.41 - 4.20	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหามาก
2.61 - 3.40	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
1.81 - 2.60	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.80	คะแนน	หมายถึง	ไม่มีปัญหา

ลักษณะแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับความต้องการในการ

ดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Likert Scale) แต่ละข้อคำถามมีตัวเลือก 5 ระดับ (1, 2, 3, 4, 5) คือ ไม่ต้องการ ต้องการน้อย ต้องการปานกลาง ต้องการมาก และต้องการมากที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่ต้องการ	=	1 คะแนน
ต้องการน้อย	=	2 คะแนน
ต้องการปานกลาง	=	3 คะแนน
ต้องการมาก	=	4 คะแนน
ต้องการมากที่สุด	=	5 คะแนน

ได้กำหนดการแปลผลคะแนนโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.21 – 5.00	คะแนน	หมายถึง	ต้องการมากที่สุด
3.41 - 4.20	คะแนน	หมายถึง	ต้องการมาก
2.61 - 3.40	คะแนน	หมายถึง	ต้องการปานกลาง
1.81 - 2.60	คะแนน	หมายถึง	ต้องการน้อย
1.00 - 1.80	คะแนน	หมายถึง	ไม่ต้องการ

1.2.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นของผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ รอบที่ 1 มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

- (1) กำหนดจุดมุ่งหมายกรอบแนวคิดและขอบเขตโครงสร้างแบบสอบถาม จากการศึกษาและค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (2) ทำตารางโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- (3) ร่างข้อคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- (4) จัดทำแบบสอบถามและส่งให้ผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด สอบถามความคิดเห็นของผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพรอบที่ 2 มีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

- (1) นำแบบสอบถามปลายเปิดในขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์เนื้อหา
- (2) นำเสนอเนื้อหาที่วิเคราะห์ได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา
- (3) จัดทำเป็นแบบสอบถามปลายปิด ตามเนื้อหาที่ได้จากความคิดเห็นของผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษาแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการในการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พึงประสงค์

- (4) ส่งแบบสอบถามให้ผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตอบแบบสอบ รอบที่ 2

แบบสอบถามชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดจุดมุ่งหมาย กรอบแนวคิดและขอบเขตโครงสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาและค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (2) ทำตารางโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- (3) ร่างข้อคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- (4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- (5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปเก็บข้อมูล

1.2.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นของผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพรอบที่ 1 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด สอบถามความคิดเห็นของผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพรอบที่ 2 โดยหลังจากวิเคราะห์เนื้อหาจากการเก็บข้อมูลรอบที่ 1 นำมาสร้างแบบสอบถามปลายปิดเพื่อสอบถามผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพรอบที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

แบบสอบถามชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

- (1) นำเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการส่งเสริมสุขภาพจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องความตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ค)
- (2) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้สอบถามคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 2 แห่ง ที่โรงเรียนบ้านดอกบัวบุญมา และโรงเรียนบ้านสาบเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1

1.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถามชุดที่ 2 และแบบสอบถามชุดที่ 3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามชุดที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางชีวสังคมวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา คือ แสดงความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลที่เป็นเนื้อหา นำมาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา ความต้องการ 4 ด้าน คือ ด้านความเข้าใจในแนวคิดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านโครงสร้างและการบริหารงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมต่างๆที่เป็นองค์ประกอบในการดำเนินการของโรงเรียน ด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน และความคิดเห็นของผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พึงประสงค์ 3 ด้าน คือด้านโครงสร้างและการบริหารงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมต่างๆที่เป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานของโรงเรียน และด้านกระบวนการดำเนินงานโรงเรียน

แบบสอบถามชุดที่ 2 ข้อมูลลักษณะทางชีวสังคม ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ความต้องการและรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา คือ แสดงความถี่และค่าร้อยละ

แบบสอบถามชุดที่ 3 ข้อมูลลักษณะทางชีวสังคม และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา คือ แสดงความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหา และระดับความต้องการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2. การยกกร่างรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จากผลการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 นำมาเขียนยกกร่างรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ รูปแบบที่ยกกร่างขึ้นยึดหลักการตามแนวคิดของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนาสุขภาพของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง นักเรียนโดยที่โรงเรียนต้องสร้างการทำงานแบบมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และใช้หลักการบริหารจัดการที่มีโรงเรียนเป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ยกกร่างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำรูปแบบที่ยกกร่างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบาย/ปฏิบัติในระดับประเทศเป็นผู้ตรวจสอบเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ตรวจสอบรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเบื้องต้น ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านการสาธารณสุขและด้านการศึกษาจำนวนด้านละ 3 ท่านรวมทั้งสิ้น 6 ท่าน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ง) การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบาย/ปฏิบัติ ด้านการสาธารณสุข และด้านการศึกษา ผู้วิจัยส่งยกกร่างรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้เขียนแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญใช้เกณฑ์คือถ้าผู้เชี่ยวชาญเกินครึ่งหนึ่งเห็นด้วยกับรูปแบบที่ร่างเสนอถือว่าเป็นรูปแบบที่ผ่านความเห็นชอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบก่อนการนำไปทดลองใช้ หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบที่ยกกร่างขึ้น ถ้าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่เป็นข้อปรับปรุงหรือเพิ่มเติมจากรูปแบบที่ผู้วิจัยยกกร่างขึ้น ผู้วิจัยจะนำเฉพาะความคิดเห็นที่เป็นข้อปรับปรุงหรือเพิ่มเติมที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นตรงกันเกินกว่าครึ่งหนึ่งมาปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเท่านั้น

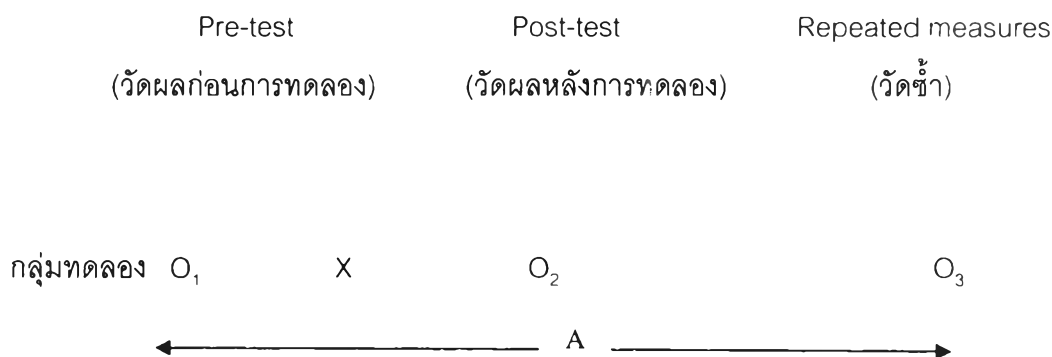
ระยะที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พัฒนาขึ้น

การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 2 ตอน คือ (1) การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ และ (2) การให้ข้อเสนอแนะหลังทดลองใช้รูปแบบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงทดลองในสภาพการณ์จริง (Field Experiment Research) การดำเนินการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองในสภาพการณ์จริงแบบมีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียววัดผลก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และวัดซ้ำ เพื่อติดตามการคงอยู่ของผลการทดลองซึ่งมีรูปแบบการวิจัย ดังนี้

- O_1 หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองในกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบวัดความรู้เรื่องสุขภาพ แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ และแบบวัดพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มนักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน
- X หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนตามรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นระยะเวลา 2 เดือน ทั้งนี้โดยที่ผู้วิจัยร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อชี้แจงการดำเนินงานตามรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และระหว่างที่โรงเรียนดำเนินงานตามรูปแบบ ผู้วิจัยได้เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ระหว่างเดือน สิงหาคม – กันยายน 2546

- O₂ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองในกลุ่มทดลองเมื่อสิ้นสุดการทดลอง เดือน ตุลาคม 2546
- O₃ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวัดซ้ำเพื่อติดตามการคงอยู่ของผลการทดลอง ดำเนินการหลังสิ้นสุดการทดลองในเดือน พฤษภาคม 2546
- A หมายถึง การดำเนินงานตามรูปแบบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตลอดระยะเวลาการทดลอง

1.2. กลุ่มทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองที่โรงเรียนบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยที่โรงเรียนบ้านต๋อมเป็นโรงเรียนหนึ่งที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็นโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 ตั้งอยู่หมู่ที่ 12 บ้านลันปาจิว ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มีเนื้อที่ 14 ไร่ 2 งาน 79.5 ตารางวา ตั้งอยู่นอกเขตสุขภาพ มีเขตบริการของโรงเรียน จำนวน 5 หมู่บ้าน ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ฐานะทางครอบครัวค่อนข้างยากจนมีครูทั้งสิ้น 19 คน เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนรวม 437 คน เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 106 คน มีคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 18 คน กลุ่มทดลองในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทั้งชายและหญิงทุกคน เนื่องจากนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในช่วงอายุ 12-15 ปี อยู่ในวัยที่มีความสามารถทางสมองที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมได้ดีกว่านักเรียนในระดับประถมศึกษาและเป็นวัยที่เริ่มมีปัญหาสุขภาพเพิ่มขึ้นเพราะย่างเข้าสู่วัยรุ่น ประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 34 คน, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 36 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 36 คน รวมทั้งสิ้น 106 คน มีนักเรียนขาดเรียน ในวันที่นำแบบทดสอบไปเก็บข้อมูล จำนวน 8 คน เก็บข้อมูลได้ 98 คน คิดเป็นร้อยละ 92.45 ของนักเรียนที่ทำการศึกษา

1.2.2 ครูโรงเรียนบ้านต๋อม ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 19 คน เก็บข้อมูลได้ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของครูที่ทำการศึกษา

1.2.3 ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นปีที่ 1-3 ซึ่งเป็น บิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียน โดยที่นักเรียน 1 คนจะศึกษาผู้ปกครอง 1 คน เป็นจำนวนผู้ปกครองที่จะศึกษาทั้งสิ้น 106 คน มีผู้ปกครองทำแบบทดสอบกลับคืนมา 88 คน คิดเป็นร้อยละ 83.02 ของผู้ปกครองที่ทำการศึกษา

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.3.1 รูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยนำรูปแบบดังกล่าวที่แจ้งกับผู้บริหาร คณะครู และคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและให้โรงเรียนดำเนินการตามรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พัฒนาขึ้น

1.3.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มนักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน ประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชุด คือ แบบวัดความรู้เรื่องสุขภาพ แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ และแบบวัดพฤติกรรมสุขภาพ

1.4. ลักษณะของเครื่องมือ มีดังนี้

1.4.1 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพลักษณะเป็นแบบทดสอบประกอบด้วยข้อคำถามให้เลือกคำตอบถูกผิดและไม่ทราบ ถ้าตอบถูกได้คะแนน 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ทราบได้ 0 คะแนนในแต่ละข้อคำถาม แบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพมีจำนวนข้อ ดังนี้

- (1) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน จำนวน 27 ข้อ
- (2) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของครู จำนวน 30 ข้อ
- (3) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 26 ข้อ

1.4.2 แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก ค่อนข้างเห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยมาก และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงทั้งปริมาณและทิศทาง แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ มีจำนวนข้อ ดังนี้

- (1) แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน จำนวน 21 ข้อ
- (2) แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพของครู จำนวน 24 ข้อ
- (3) แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพของผู้ปกครองนักเรียน

จำนวน 20 ข้อ

1.4.3 แบบวัดพฤติกรรมสุขภาพลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยมาตราวัด 6 หน่วย ได้แก่ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติค่อนข้างมาก ปฏิบัติค่อนข้างน้อย ปฏิบัติน้อย และไม่ได้ปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงทั้งปริมาณและทิศทาง แบบวัดพฤติกรรมสุขภาพ มีจำนวนข้อ ดังนี้

- (1) แบบวัดพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน จำนวน 46 ข้อ
- (2) แบบวัดพฤติกรรมสุขภาพของครู จำนวน 32 ข้อ
- (3) แบบวัดพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 43 ข้อ

1.5. การให้คะแนนของเครื่องมือแต่ละชุด

1.5.1 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ มีการให้คะแนน ดังนี้
ตรวจให้คะแนนรายข้อถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ทราบให้ 0 คะแนน

1.5.2 แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ มีการให้คะแนน ดังนี้

<u>การให้คะแนน</u>	<u>ข้อความที่มีความหมายบวก</u>	<u>ข้อความที่มีความหมายลบ</u>
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 6 คะแนน	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้ 5 คะแนน	ให้ 2 คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน	ให้ 3 คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ให้ 3 คะแนน	ให้ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยมาก	ให้ 2 คะแนน	ให้ 5 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน	ให้ 6 คะแนน

1.5.3 แบบวัดพฤติกรรมสุขภาพ มีการให้คะแนน ดังนี้

<u>การให้คะแนน</u>	<u>ข้อความที่มีความหมายบวก</u>	<u>ข้อความที่มีความหมายลบ</u>
ปฏิบัติมากที่สุด	ให้ 6 คะแนน	ให้ 1 คะแนน
ปฏิบัติมาก	ให้ 5 คะแนน	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติค่อนข้างมาก	ให้ 4 คะแนน	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติค่อนข้างน้อย	ให้ 3 คะแนน	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติน้อย	ให้ 2 คะแนน	ให้ 5 คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	ให้ 1 คะแนน	ให้ 6 คะแนน

1.6. การกำหนดเกณฑ์คะแนน

เมื่อนำแบบวัดไปเก็บข้อมูลและตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อแล้ว นำมาเทียบกับเกณฑ์คะแนน โดยกำหนดจำนวนช่วงคะแนนตามความเหมาะสมเป็น 3 ช่วง คือ คะแนนสูง กลาง ต่ำ หลังจากนั้นนำคะแนนมาหาค่าพิสัย (ความต่างระหว่างคะแนนสูงสุดกับต่ำสุด) และคำนวณหาขนาดของอัตราภาคชั้นโดยนำจำนวนช่วงคะแนนที่กำหนดมาหารค่าพิสัยค่าที่ได้เป็นค่าโดยประมาณนำมาปรับเป็นเลขจำนวนเต็มและนำมากำหนดช่วงคะแนน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.6.1 เกณฑ์คะแนนของนักเรียน

(1) คะแนนความรู้เรื่องสุขภาพ คะแนนเต็ม 27 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น 3 ช่วง คือ คะแนน สูง กลาง ต่ำ ได้ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
สูง	19-27	มีความรู้เรื่องสุขภาพระดับดี
กลาง	10-18	มีความรู้เรื่องสุขภาพระดับปานกลาง
ต่ำ	1-9	มีความรู้เรื่องสุขภาพไม่ดี

(2) คะแนนทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ คะแนนเต็ม 126 คะแนน แบ่ง
คะแนนเป็น 3 ช่วง คือ คะแนน สูง กลาง ต่ำ ได้ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
สูง	85-126	มีทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพระดับดี
กลาง	43-84	มีทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพระดับปานกลาง
ต่ำ	1-42	มีทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพไม่ดี

(3) คะแนนพฤติกรรมสุขภาพ คะแนนเต็ม 276 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น
3 ช่วง คือ คะแนน สูง กลาง ต่ำ ได้ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
สูง	185-276	มีพฤติกรรมสุขภาพระดับดี
กลาง	93-184	มีพฤติกรรมสุขภาพระดับปานกลาง
ต่ำ	1-92	มีพฤติกรรมสุขภาพไม่ดี

1.6.2 เกณฑ์คะแนนของครู

(1) คะแนนความรู้เรื่องสุขภาพ คะแนนเต็ม 30 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น 3
ช่วง คือ คะแนน สูง กลาง ต่ำ ได้ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
สูง	20-30	มีความรู้เรื่องสุขภาพระดับดี
กลาง	11-19	มีความรู้เรื่องสุขภาพระดับปานกลาง
ต่ำ	1-10	มีความรู้เรื่องสุขภาพไม่ดี

(2) คะแนนทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ คะแนนเต็ม 144 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น 3 ช่วง คือ คะแนน สูง กลาง ต่ำ ได้ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
สูง	97-144	มีพฤติกรรมสุขภาพพระบดี
กลาง	49-96	มีพฤติกรรมสุขภาพพระดับปานกลาง
ต่ำ	1-48	มีพฤติกรรมสุขภาพไม่ดี

(3) คะแนนพฤติกรรมสุขภาพ คะแนนเต็ม 192 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น 3 ช่วง คือ คะแนน สูง กลาง ต่ำ ได้ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
สูง	130-192	มีพฤติกรรมสุขภาพพระบดี
กลาง	65-129	มีพฤติกรรมสุขภาพพระดับปานกลาง
ต่ำ	1-64	มีพฤติกรรมสุขภาพไม่ดี

1.6.3 เกณฑ์คะแนนของผู้ปกครอง

(1) คะแนนความรู้เรื่องสุขภาพ คะแนนเต็ม 26 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น 3 ช่วง คือ คะแนน สูง กลาง ต่ำ ได้ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
สูง	17-26	มีความรู้เรื่องสุขภาพพระบดี
กลาง	9-16	มีความรู้เรื่องสุขภาพพระดับปานกลาง
ต่ำ	1-8	มีความรู้เรื่องสุขภาพไม่ดี

(2) คะแนนทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ คะแนนเต็ม 160 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น 3 ช่วง คือ คะแนน สูง กลาง ต่ำ ได้ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
สูง	117-160	มีทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพระดับดี
กลาง	59-116	มีทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพระดับปานกลาง
ต่ำ	1-58	มีทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพไม่ดี

(3) คะแนนพฤติกรรมสุขภาพ คะแนนเต็ม 258 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น 3 ช่วง คือ คะแนน สูง กลาง ต่ำ ได้ดังนี้

<u>ช่วงคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
สูง	173-258	มีพฤติกรรมสุขภาพระดับดี
กลาง	87-172	มีพฤติกรรมสุขภาพระดับปานกลาง
ต่ำ	1-86	มีพฤติกรรมสุขภาพไม่ดี

1.7 การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

1.7.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย กรอบแนวคิดและขอบเขตของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ ทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพ จากการศึกษาและค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.7.2 สร้างตารางโครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดแต่ละแบบวัด

1.7.3 ร่างข้อคำถามในแบบวัดให้ครอบคลุมเนื้อหาตามตารางโครงสร้าง

เนื้อหา

1.7.4 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

1.8 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.8.1 การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ

1.8.2 การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยนำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มทดลอง นำผลการใช้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ ดังนี้

(1) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ ซึ่งมีลักษณะของแบบวัดเป็นแบบ Dichotomous นำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR 20 ของ Kurder and Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .69 - .76

(2) แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพและแบบวัดพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งมีลักษณะข้อมูลเป็นช่วงมาตราบ (Interval scale) นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น Coefficient alpha ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .77 - .94

1.8.3 การตรวจสอบคุณภาพเฉพาะรายข้อ โดย

(1) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ นำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มทดลอง นำผลมาวิเคราะห์หาค่า ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และตัดรายข้อที่ไม่มี คุณภาพทิ้ง โดยมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .1 - .9 และ ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .2 - .8

(2) แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ และแบบวัดพฤติกรรมสุขภาพ นำมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการคำนวณหาค่าที่ (Separated t- test) เลือกรายข้อที่มีคุณภาพ คือ มีค่า $t = 1.7$ ขึ้นไป

1.9 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู สำหรับกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยได้มอบให้นักเรียนนำแบบทดสอบกลับไปให้ผู้ปกครองทำที่บ้านและนำส่งคืนที่ผู้วิจัยการเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ครั้ง ดังนี้

1.9.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง (Pre – test) ใช้แบบวัดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ แบบวัดทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ และแบบวัดพฤติกรรมสุขภาพ

1.9.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังการทดลองเสร็จสิ้นทันที (2 เดือน) เพื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการทดลอง (Post – test)

1.9.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังการทดลองสิ้นสุดอีก 1 เดือน เพื่อดูความคงอยู่ของผลการเปลี่ยนแปลงโดยการติดตามวัดซ้ำ (Repeated measures)

1.10. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ระเบียบวิธีทางสถิติ ดังนี้

1.10.1 การอธิบายลักษณะของตัวแปรที่วัดได้ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.10.2 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ คะแนนทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ และคะแนนพฤติกรรมสุขภาพ ก่อนการใช้รูปแบบ หลังการใช้รูปแบบ และติดตามวัดซ้ำโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-ratio) โดยการใช้ Programe SPSS for Windows ด้วยวิธี Repeated Measures กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 การให้ข้อเสนอแนะหลังการทดลองใช้รูปแบบ หลังจากการทดลองใช้รูปแบบและการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบที่โรงเรียนบ้านต่อม จ. พะเยา ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ภาคีตัวแทนครูในโรงเรียนบ้านต่อม จำนวน 6 คน เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่โรงเรียนทดลองใช้ จากนั้นนำมาสรุปและให้ข้อเสนอแนะหลังการทดลองใช้รูปแบบ